

אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

פ.ה.

עין משפט נר מצוה

א [מיי פ"ה מהל' חובל
הלי' טוש"ע ח"מ סי' סב
סעי' א']
ב [מיי פ"ה מהל'
ממרים הל' י' ועין
כ"מ סג' לאוין ריט
טוש"ע י"ד סי' רמ"א סעיף
ד']
ג [מיי פ"ג מהל' חובל
ומזיק הל' ג' סג' עשין
ע טוש"ע ח"מ סי' סב
סעיף לה']
ד [מיי ע"ש פ"ה הלכה
ג סג' ע"ש טוש"ע ע"ס
סעיף ב']
ה [מיי פ"ה מהל'
ממרים הלכה י' סג'
לאוין ריט טוש"ע י"ד סי'
רמ"א סעיף ד']

מקלקל נמי מייחייב ור' יהודה יש ללקק דפטור מדתנן צ"ל כל הכלים
(שבת ד' קכב:) ומיימי בסמוך דמחט של יד (מומרת) ליתול זה את
הקוץ דמשמע ליה להש"ס דלתיא ככולי עלמא כי הדיא דשליה שבת
(ד' קמ.) דלמרי' אכל מוקפה מחמת חסרון כים אפילו ר' שמעון
מודה דתנן כל הכלים ניטלין בשבת

חוץ ממסר הגדול ויתד של ממרישה
ומנא ליה דמודה ר' שמעון זה אלא
משמע ליה דבסממא דהתם מודו כ"ע
היכא דלא משכח פלוגתא וכיון דר'
יהודה מייחייב במלאכה שאינה צריכה
לגופה לא אפשר למישרי מחט של יד
ליטול זה את הקוץ אי לא משום
דסבירא ליה מקלקל בחצורה פטור
ואע"ג דלמרי' צ"ל כירה (ע"ס ד'
מ.) דשמואל במלאכה שאינה צריכה
לגופה ספק לה כרבי יהודה וצ"ל ספק
אכל (כרימות ד' ע"י:) מסיק ר"ג אליבא
דשמואל הנח למינוקות הואיל ומקלקל
בחצורה חייב לאו משום דסבירא ליה
הכי לשמואל אלא אליבא דמאן
דמייחייב קאמר ותדע דבשליה האורג
(שבת ד' קק.) אכל שמואל כל פטורי
דשבת פטור דלא אסור לזר מהני
תלת דפטור ומותר המפיס מורסא
ומנא לן דפטור ומותר דתנן מחט
של יד (מומרת) ליטול זה את הקוץ
ומדשרי ליטול הקוץ ש"מ דקסבר
מקלקל בחצורה פטור דמטעם מלאכה
שאינה צריכה לגופה לא שרינא דהא
סבירא ליה דחייב:

ורבי שמעון מלאכה שאינה
צריכה לגופה. כל מלאכה שאינה
צריכה לאלו ללקק מעלי,
היא מלאכה שאינה צריכה
לגופה, ודבריו לא בזה לו
ולא היה צריך לה, לכן לא
מלאכת מחשבת היא לר"ש
(שבת צ"ג.) וביישר ישר.
ע"ש ע"ש ע"ש ע"ש ע"ש ע"ש
הכהו והבאה שאין בה
שום פרוטה לוקה. ש"ס
יש זה משלמי פרוטה
משלם וזו לוקה, דלפי
כחצרות באלו נעוה (כ"ג)
בפירוש רש"י תורה חובל
במכירתו למשלומין, וכי אין
בה שום פרוטה לוקה שעבר
על לא יוסף פן יוסף
(מכות ט"ו.) דמקשינן
הכאה ללקלה. בפרשת
ואלה המשפטים סמך
הענין אלא שפסק אחד
מפסיק ביניה ואיכא למ"ד
היקף הוא (יבמות ק"א.).

ור' שמעון אים ליה מלאכה שאינה צריכה לגופה פטור עליה. צפרק
המלניע (שבת ד' ג"ג:) גבי המולא את המת בצמטה: מהו שיעשה עליה.
צ"ד לציון אס נמחייב אציו נדוי או מלקות: ואחר מי הסיכו. לקללו
ולהכות את חצירו והלא כל ישראל הוזהרו על הכאת חציריהם ועל
קללתם כדילפינן צ"ל מיתות (לעיל ד'
מ:) אפ"ה נעשה שליח צ"ד לך דכתיב
(דברים כה) ארבעים יכנו וכתיב
(במדבר ה) יתן ה' אותך: ומה מי
שמנוה להכותו. ברייתא תניא הכי
במכילתא: מאי לאו אידי ואידי.
מנא ולינה מנא תרוייהו בצמקוס
מנא והא צנו והא צנח והכי
קאמר וילין אזהרה לנכה אציו: ומה
אחר שמנוה להכותו בצמקוס מנא.
דכתיב יכנו: מנא שלא להכותו.
יתר מלרבעים דכתיב (דברים כה)

ולא יוסף פן יוסף צנו שאינו מנא
להכותו אפילו בצמקוס מנא אלמא
אציו נעשה שליח לך אינו דין שמוזהר
שלא להכותו שלא בצמקוס מנא:
ומה בצמקוס מנא שמנוה להכותו
מנא שלא להכותו. יתר מלרבעים
שלא בצמקוס מנא לא כל שכן וילין
אזהרה לנכה אציו או חצירו מהכא:
זה אחר והכהו וקילו פטור. קס"ד
פטור ממלקות: ואינו יולא. ואשמעי'
דצנו אינו נעשה שליח בית דין לכופו
ללאת וקשיא לרז שש"ס: ה"ג והאמר
רז שש"ס ביישו ישן ומת חייב. ביישו
ישן ומת תוך שינתו: חייב. דהא
מתביישין צנו והאי נמי ל"ש: מכלל
דחייב דקתני גבי צנו ממון קאמר
בממיה והא באין זה שום פרוטה
מוקמת לה: אלא. על כרחך חייב
דצנו קאמר מיתה: הכא נמי. דתני
גבי אחר פטור דצנו קאמר וממלקות
פטור ליה ולכתי מאי שנא: **צעושה**
מעשה עמך. וזה שעובר עזירה
שחייב מיתה לא עושה מעשה עמך
הוא: **הפינה קללה.** דכתיב ביה בעמך:
מקשינן. כלומר גמרינן במה מלינו.
ואיכא דלמרי היקשא דכתיב מכה
אציו ומקלקל אציו גבי הדדי באלה

המשפטים אלא שמקרא אחד מפסיק ביניהם: **אי הכי צנו נמי.** דהא לא
כתיב אזהרה במקלקל אציו אלא במקלקל חצרו שציו בכלל עמך צ"ל
ד' מיתות (לעיל ד' טו.): דרז פתח משמיה דרזא בצמכת חגיגה
בסוף חומר בקדוש: **במקוים.** הראוי להתקיים ולא זה שנגמר דינו:
מיד

משום דהוי פסיק רישיה וחשיב מלאכת מחשבת כיון שידע שיעזיב ור'
דהא ר' שמעון מייחייב מקלקל בהצנעה ומקלקל דמיפטור בשאר מלאכות היינו משום דלא
דחגיגה (ד' טו.) מכלל דבהצנעה לא חיישינן והא דשרינן לעבול לתתלה בשבת אס
ה"ט משום דלינה צריכה לגופה ור' אליעזר דמחייב טהא"ט בצמכד ומרצ"ן לאו משום
דליהוי פסיק רישיה דהא שרי לר' שמעון לתתלה
אלא חשיב תיקון לכבוד ולריצון כעין צנין ואפילו צלל השוואת גומות דבדבר
מועט מייחייב משום צונה כדלשכתן"ט גולדת ופוקסת
וצס"פ כירה (שבת ד' מו:) דהוי שרי לטלטל נר הדולק בשבת אי לאו משום
דבסמ"ה היינו משום דאסור היינו משום דאי מנכה צלל מתכוין
אינה צריכה לגופה היא ומיהו מינה דהא לשמואל קאמר בפרק כירה"ט
דבדבר שאין מתכוין סבר לה כר"ש ובמלאכה שאינה צריכה
לגופה סבר לה כר' יהודה וכיון דסבר כר"י במלאכה שאינה צריכה לגופה
הכי שרי דבר שאין מתכוין דשרי התם (ד' קמ"א:) גבי מיחס
שפיניה לתת לתוכו מים להפסיר אפי' שיעור לרף דהוה ליה שגגת סקילה
וי"ל דהא דלמרינן הכא קוץ וסילוא משום דחיישינן כשמתחיל
להסיר שמה יתהפך דלא סגי אי לא הוי פסיק רישיה ולא ייחש צביל
כך אבל שאר דבר שאין מתכוין דלא פסיק רישיה הוא שרי
וליתול קוץ בשבת מודה שמואל אע"ג דמחייב במלאכה שאינה צריכה
לגופה דקסבר מקלקל בחצורה פטור:

הא בבנו הא באחר. רוצה ללמד מכאן אזהרה למכה אציו דלא נפיק
מפן יוסף כיון דאציו מנאיה ומשמע בצמקוס דלפי'
ציונא ליהרג נפקא לן אזהרה לצנו דחייב דמוקי לה רז חסדא
במסרצין צו ללאת ואע"ג דאין מזהירין מן הדין הני מיילי
להלקותו ומיהו קשה היכי אתא צנל ומומר מאחר כיון דלמחר
פטור במסרצין צו ללאת ואינו יולא ושמה גלויי צעלמא הוא
דפן יוסף מייירי אפי' צנו אע"ג דלרבעים יכנו לא מייירי צנו:
והאמר רב ששת ביישו וכו'. מינה דצ"ל החובל (ב"ק ד'
פו:) צעי רבי אבא צר ממלל ביישו ישן ומת מהו ולא איפשיטא
והכא פריך בפשיטות ויש ספרים דגרסינן והאמר רב ששת
ביישו ישן חייב ולא גרס ומת ולא נהירא דמה ענין ישן ליונא
ליהרג ועוד מאי קמ"ל רב ששת מנתיבין היא צפרק החובל
ה' הנבייש את הישן חייב ור"ת גריס והאמר רב ששת ביישו חייב
ואינא ליהרג קאי מיהו אין כל כך מינה אס לא הציא דברי רב
ששת צפרק החובל למיפשט היא צעיא דכי האי גוונא
אשכחן צנדרים צפרק אין צין המורד (ד' לה:) ויש דליבעיא
לן הנהו כהני שלוחי דידן או שלוחי דשמיה ולא מיייתי התם
דברי רב הונא צריה דרז יהושע דלמחר צפרק קמא דקדושין
(ד' סו:) ויש הני כהני שלוחי דרמחמנא וניהו דאי שלוחי
דידן מי איכא מידי דלאן לא מלינן עבדין ושלוחי דידן עבדי:
הכהו הבאה שאין בה וכו'. מינה אמאי לקי הא פן יוסף
לאו שיתן לאזהרת מיתה צ"ד הוא דמיינה נפקא לן
אזהרה למכה אציו כדליתא בצפרי וצירושלמי: